

Vattkoppor

- ◆ Vattkoppor är en luftburen smitta som är smittsam även innan blåsorna bryter ut.
- ◆ Om barnet/ungdomen inte haft vattkoppor tidigare bör förskola och skola informeras. Om vattkoppsmitta förekommer i klassen ska familjen informeras.
- ◆ Om misstanke finns att barnet/ungdomen utsatts för vattkoppsvirus bör kontakt tas med ansvarig vårdgivare. Läkemedelsbehandling kan bli aktuell och att vara utsatt för vattkoppsvirus hindrar inte skolgång.
- ◆ Bältros smittar endast vid direktkontakt och är inte en luftburen smitta.

Vaccinationer

- ◆ Inga vaccinationer ska ges rutinmässigt av barn- och skolhälsovård till barn/ungdom under pågående behandling. Vid funderingar om vaccinationer fråga ansvarig läkare.
- ◆ Vaccination mot ex influensa ges ibland till barn/ungdom under pågående behandling. Vaccination mot vattkoppor eller influensa kan ibland vara aktuellt för övriga familjemedlemmar för att minska smittorisken. Vaccin till syskon som inte haft vattkoppor är ett exempel.

Sexualitet och fertilitet

- ◆ Det går bra att ha sex under cancerbehandling men det är viktigt att alltid använda kondom vid samlag. Rådgör med ansvarig läkare om vilket preventivmedel som kan vara lämpligt.
- ◆ Själva cancersjukdomen smittar inte.
- ◆ Slemhinnorna är generellt sköra och lättblödande pga. behandlingen och att ha samlag kan orsaka smärta.
- ◆ Gravitet under pågående behandling skall alltid undvikas.
- ◆ Ta upp funderingar om sex och fertilitet med din läkare/sjuksköterska eller annan vårdpersonal som du känner förtroende för.

Länkar till websidor med bra information:

- ◆ www.barncancerfonden.se
- ◆ www.ungcancer.se
- ◆ www.1177.se

Rätt till stöd i skolan

"Rätt till stöd i skolan för elever med cancer" är ett informationsmaterial som ger konkreta råd och vägleder i skolfrågor för barn och ungdomar med cancer. Dokumenten kan laddas ner från <https://www.barncancerfonden.se/for-drabbade/skola-och-forskola/ratt-till-stod-i-skolan/>



Utarbetat av
Konsultsjuksköterskor och medicinskt
ledningsansvariga överläkare vid samtliga
barnonkologiska centra i Sverige 2021.

BLF's sektion för Pediatrik hematologi och onkologi

Livet hemma,
livet i förskola/skola
för barn och ungdomar
under
cancerbehandling



Riktlinjerna är nationella, i undantagsfall kan behandlande läkare göra individuella rekommendationer. Vid osäkerhet rådgör med ansvarig läkare.

Stamcellstransplanterade barn/ungdomar är undantagna, för dem finns särskilda rekommendationer.

Skola och förskola

- ◆ Barn och ungdomar med cancer uppmanas att gå i förskola/skola under pågående behandling. Allmäntillståndet avgör och inte barnets/ungdomens blodvärden. Forskning visar att skolnärvaro ökar livskvaliteten. Det är bra att barnet/ungdomen är i skolan och träffar sina kompisar. Det är också viktigt att syskon går i förskola/skola som vanligt.
- ◆ Tillvaron i förskolan/skolan kan underlättas av information till barnets/ungdomens klasskompisar och skolpersonal, detta gäller även syskon. Konsultsjuksköterskan och syskonstödjaren kan hjälpa till med detta.
- ◆ Möjlighet till vila/paus under dagen i förskola och skola kan vara bra och får bestämmas utifrån barnets allmäntillstånd. Vid behov kan skolgången kombineras med hemundervisning men målet är att barnet/ungdomen ska vara i skolan så mycket som möjligt.
- ◆ Fysisk aktivitet som idrott är bra men orken kan vara nedsatt under behandlingstiden och aktiviteterna måste anpassas utifrån barnets/ungdomens förutsättningar.

Hemma

Vi uppmanar och rekommenderar att hela familjen försöker fortsätta leva som vanligt under behandlingen, inget hindrar att man håller kontakten och umgås med släkt och vänner.

Fysisk aktivitet

- ◆ Barnet/ungdomen rekommenderas delta i fysiska aktiviteter utifrån sitt allmäntillstånd.

Husdjur

- ◆ Inga restriktioner kring att behålla eller införskaffa husdjur.

Mat & dryck

- ◆ Försök att behålla de vanliga rutinerna hemma så långt som möjligt. Det finns inga restriktioner vad gäller livsmedel, matlagning och restaurangbesök.
- ◆ För många barn/ungdomar påverkar behandlingen aptiten, se broschyr ”Mat vid behandling av barncancer” via Barncancerfonden.se

Hygien

- ◆ God hygien är bra för alla. Håll gärna huden mjuk med hudkräm efter dusch. Tvätta händerna med tvål och vatten.
- ◆ Noggrann munvård rekommenderas. Se mer information i broschyren ”Mun- och tandvård, vid cancerbehandling” via Barncancerfonden.se

Tvätt

- ◆ I hemmet gäller inga särskilda riktlinjer kring tvätt av kläder och sängkläder.

Bad

- ◆ Det går bra att bada i badkar, badhus, sjö och hav, allmäntillståndet avgör. Om barnet/ungdomen exempelvis har en central infart, PEG/knapp ska lokala rutiner följas.

Sol

- ◆ Under behandling är huden hos barnet/ungdomen mycket känslig för solljus och måste därför skyddas för direkt solexponering. Detta gäller särskilt vid behandling med Methotrexat.
- ◆ Strålbehandlad hud ska skyddas från direkt solljus ett år efter avslutad behandling pga. risk för brännskador.

Feber

- ◆ Vid cytostatikabehandlingen blir immunförsvaret nedsatt, det är då vanligt att barnet/ungdomen får feber. De flesta infektionerna under behandlingstiden kommer från den egna kroppen och inte från omgivningen.
- ◆ Feber är temp $\geq 38,5^\circ$ vid ett tillfälle, eller $\geq 38,0^\circ$ vid två tillfällen med 1 timmes mellanrum UTAN att barnet/ungdomen fått febernedsättande läkemedel. Kontakta sjukhuset vid feber. Febernedsättande ska aldrig ges innan kontakt med sjukvården.
- ◆ Rektal febertermometer ska inte användas eftersom slemhinnorna blir sköra av behandlingen.

Sjuka familjemedlemmar

- ◆ När föräldrar och syskon är sjuka finns det inga restriktioner för umgänge inom familjen i hemmet.

Covid-19

- ◆ Barn och familjer uppmanas att hörsamma folkhälsomyndighetens råd till allmänheten, inga särskilda restriktioner föreligger.

Resor utomlands

- ◆ Vid planering av resa utomlands under behandlingen bör detta alltid diskuteras i god tid med behandlande läkare.